

ආර්ථික විද්‍යාව
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය
සඳහා විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංවිතය
10 ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනය
ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු

1)

(i) ගෙවුම් තුළන ලේඛනයේ ඇතුළත් සියලුම ගනුදෙනු සමාන අගයකින් බැර තීරුවක සහ හර තීරුවක සටහන් කළ විට සියලු ගනුදෙනුවල ශුද්ධ ශේෂය ශුන්‍ය අගයක් ගැනීම මින් අදහස් වේ.

(ii)

1. භාණ්ඩ හා සේවා අපනයනය කිරීම හා ආනයනය කිරීමට අදාල ගනුදෙනු
2. ආදායම් ලැබීම් හා ගෙවීම් ආශ්‍රිත ගනුදෙනු
3. වත්කම්, ධනය, ත්‍යාග වැනි දෑ පිළිබඳව ඒකපාර්ශවීයව සිදු කරන ගනුදෙනු
4. නිෂ්පාදනය නොකළ මූල්‍ය නොවන වත්කම් හිමිකර ගැනීම හා විකිණීම ආශ්‍රිත ගනුදෙනු

(iii) ප්‍රධාන ගිණුම් 03

1. ජංගම ගිණුම
2. ප්‍රාග්ධන ගිණුම
3. මූල්‍ය ගිණුම

සේවා ගිණුමට අයත් සංරචක

1. සංචාරක සේවා
2. මුහුදු ප්‍රවාහන
3. ගුවන් ප්‍රවාහන
4. මූල්‍ය සේවා
5. රක්ෂණ සේවා
6. විදුලි සංදේශ සේවා

(iv)

- a) ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම
- b) ද්විතියික ආදායම් ගිණුම
- c) භාණ්ඩ ගිණුම
- d) ද්විතියික ආදායම් ගිණුම

(v) බලපත්‍ර, බදු ගිවිසුම්, සන්නම්, කීර්තිනාමය විකිණීම/ මිලදී ගැනීම, ජේටන්ට් බලපත්‍ර, පුරස්කාර

2)

(i)

1. විදේශ සංචිත යොදා ගැනීම
2. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් සමීපස්ථා ණය ලබා ගැනීම
3. වෙනත් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ආයතනවලින් කෙටි කාලීන අරමුදල් ලබා ගැනීම

(ii)

1. අපනයන විවිධාංගීකරණය
2. සෘජු විදේශ ආයෝජන දිරිමත් කිරීම
3. සාම්ප්‍රදායික අපනයනය දිරිමත් කිරීම
4. අපනයන ප්‍රවර්ධන කලාප පිහිටුවීම
5. විදේශ රටවල් සමඟ ගිවිසුම්වලට එළඹීම
6. විනිමය අනුපාතිකය ක්ෂය වීමට ඉඩ හැරීම හෝ අවප්‍රමාණය කිරීම

(iii)

1. විදේශ වත්කම් ප්‍රමාණය පහළ යාම
2. විදේශ ණය ගැනීමට සිදු වීම
3. මුදලේ විදේශ අගය පහළ යාම
4. මුදල් සැපයුම පහත වැටීම
5. ජාත්‍යන්තර ණය අර්බුදවලට පාත්‍රවීම

(iv)

1. මුදලේ විදේශ අගය ස්ථාවරව පවත්වා ගෙන යාමට
2. මුදල් සැපයුම තීරණය කිරීමට
3. ආනයන ශක්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීමට
4. ගෙවුම් ශේෂ හිඟය පියවීමට
5. විදේශ ආයෝජකයන්ගේ විශ්වාසය දිනා ගැනීමට

3)

(i)

1. ණය බර ඉහළ නොයාම
2. ගෙවුම් ශේෂ හිඟයට පිළිතුරක් වීම
3. නව තාක්ෂණය හා කළමනාකරණය රටට ලබා ගත හැකි වීම
4. විදේශ විනිමය පරතරය පියවා ගැනීමට හැකි වීම
5. සමීපත් බෙදී යාමේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ යාම
6. අමතර ප්‍රාග්ධනය තුළින් සමීපත් බෙදී යාමේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ යාම

(ii)

මූල්‍ය ප්‍රතිලාභයන් අපේක්ෂාවෙන් විදේශීය ආයෝජකයින් වෙනත් රටක ව්‍යාපාරික සමාගම් කොටස්, පිළිණපත්, ණයකර, වාණිජ පත්‍රිකා ආදී මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ උපකරණ මිලදී ගැනීම.

(iii)

වාණිජ බැංකු, විදේශ විනිමය තැරැව්කරුවන්, ව්‍යාපාරික ආයතන, මහ බැංකුව, මහජනතාව, ආණ්ඩුව

(iv)

දේශීය මුදල් ඒකකයේ මිල විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක මඟින් දැක්වීමයි.

$$\text{උදා: ශ්‍රී ලංකා රුපියල් 1} = \text{එක්සත් ජනපද ඩොලර් } \frac{1}{350} = 0.00285$$

- (v) රටකට ඩොලර් සඳහා ඉල්ලුමක් පවතින්නේ,
  1. විදේශ රටවලින් භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමට
  2. විදේශ රටවල සංචාරය කිරීමට
  3. ණය ආපසු ගෙවීමට
  4. ණය සඳහා පොළීය ගෙවීමට
  5. විදේශ රටවලට සංක්‍රාම ගෙවීමට

4)

(i)

1. ගෙවුම් ශේෂ හිඟයක් ඇතිවුවහොත් එය සමනය කර ගැනීමට අභ්‍යන්තර ආර්ථිකයේ අවධානයක් ඇති කරගැනීමට සිදු වීම.
2. ස්ථාවර විනිමය අනුපාතිකයේ අධි තක්සේරුවක් හෝ උණ තක්සේරුවක් පැවතුනහොත් එය ගෙවුම් ශේෂ හිඟයක් හෝ අතිරික්තයක් ඇති වීමට හේතු වේ.
3. ගෙවුම් ශේෂ හිඟය පියවීමට විශාල විදේශ විනිමය සංචිත පවත්වා ගෙන යාමට සිදුවීම.
4. ආරක්ෂණවාදී ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කිරීමට සිදු වීම විවෘත වෙළෙඳාමෙන් ලැබිය හැකි සුභසාධනය අඩු වීම.

(ii)

1. විදේශීය විනිමය ඉල්ලුම හා සැපයුම සමාන කෙරෙන සමතුලිත විනිමය අනුපාතිකයක් බැවින් විනිමය අනුපාතිකය අධි තක්සේරු වීමටත් උණ තක්සේරු වීමටත් ඉඩක් නොමැත.
2. ගෝලීය ආර්ථික සම්පත් විකල්ප භාවිතයන් අතර වඩාත් කාර්යක්ෂම ආකාරයට බෙදී යයි
3. මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති නිදහසේ යොදා ගත හැකි වීම.
4. ආරක්ෂණවාදී ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කළ යුතු නොවන බැවින් විවෘත වෙළෙඳාම මගින් සමාජ සුභ සාධනය උපරිම වශයෙන් භුක්ති විඳිය හැක.

(iii) ශ්‍රී ලංකාව සමඟ විදේශ වෙළෙඳාමේ යෙදෙන ප්‍රධාන රටවල් 24හි නාමික විනිමය අනුපාතිකයන් මත එම රටවල් අතර ඇති වන විදේශ වෙළෙඳාමේ ප්‍රමාණය මත බර තබා ගණනය කළ හැකි බරිත සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතිකයයි.

(iv) රටේ උද්ධමන අනුපාතිකය වෙළෙඳ හවුල්කරුවන්ගේ උද්ධමන අනුපාතිකයට වඩා අඩු බවයි. එයින් තහවුරු වන්නේ මෙරටේ අපනයන තරඟකාරීත්වය ඉහළ මට්ටමක පවතින බවයි.

(v)

1. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම
2. ප්‍රාග්ධන සංවලන
3. මිල සංවලනය
4. සමපේක්ෂණය
5. ආර්ථික ශක්තිය
6. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති
7. දේශපාලනික තත්ත්වය

5)

(i)

1. අන්තර්ජාතිකව ගනුදෙනු සිදු කරන රටවල භාණ්ඩ හා සේවාවල මිල මට්ටම වෙනස් වීම.
2. විදේශ විනිමය එක් රැස් කිරීම හා විකිණීම මත
3. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවල විනිමය ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම නිසා ඒ රට තුළට ගලා එන විනිමය සැපයුම ඉහළ යාම හා පහළ යාම.
4. කොටස් වෙළෙඳපොල සක්‍රීය වීම විනිමය සැපයුම ඉහළ යාම හා පහළ යාම.
5. දේශපාලන ස්ථාවර වීම සහ අස්ථාවර වීම.

(ii)

1. සාමාජික රටවල නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
2. විදේශ පෞද්ගලික ආයෝජන දිරි ගැන්වීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම.
3. රටවල ඵලදායී නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා දිගු කාලීන ණය සැපයීම.
4. කාර්මික හා ශිල්පීය උපදෙස් සේවා ලබා දීම.

(iii)

1. ගෙවීම් තුළන ලේඛනයේ දිගුකාලීන හිඟය අවම කිරීම
2. ආනයන ඉල්ලුම අධිකරණය කිරීම
3. අපනයන සැපයුම අධිකරණය කිරීම
4. සේවනියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ දිරිමත් කිරීම
5. විදේශ සෘජු ආයෝජන ඉහළ නැංවීම

(iv)

1. ආනයනවල දේශීය මිල ගණන් පහළ යාම
2. උද්ධමන අනුපාතිකය පහළ යාම
3. විදේශීය ණයවල දේශීය මූල්‍ය වටිනාකම පහළ යාම
4. විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීමේ පිරිවැය අඩු වීම
5. වෙළෙඳ ශේෂය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම